

Janez Čebulj izroča plaketo »Josip Broz Tito« predsedniku delavskega sveta Antonu Dolničarju

SLOVESNOST V UTENSILII

Obletnica zrelosti

Predsedstvo občinskega sveta Zveza sindikatov je DO Avtomontaža TOZD Utensilia na slavnostni seji delavskega sveta ob 35. letu obstoja tovarne (28. 8.) podelilo temu 350-članskemu kolektivu listino s plaketo »Josip Broz Tito – 30 let samoupravljanja«. Predsednik Janez Čebulj ga je izročil predsedniku DS Antonu Dolničarju in vsem prisotnim delavkam, delavcem in gostom sporočil, da je to družbeno priznanje in odličje predano njenim delavcem, samoupravnim in poslovnim organom ter družbenopolitičnim organizacijam za njihovo uspešno delo ter trajno prizadevanje družbenopolitično in samoupravno udejstvovanje v OZD, krajevni skupnosti in občini.

Slavnostna seja DS TOZD Utensilia je bila po obsegu skromna, po sporočilnosti pa nadpovprečna. Ob prisotnosti najvišjih predstavnikov naše občine, DO Avtomontaža, najstarejših delavk in delavcev ter dosedanjih predsednikov delavskih svetov, je z besedami prvega predsednika DS Antona Kozamernika, direk-

torja TOZD Jožeta Puca in predsednika OS ZSS Janeza Čebulja ponudila prisotnim realno vzporednico med stanjem v tej delovni sredini 1946., 1976. in 1981. leta. Če je prvo leto pomenilo združen razdrobljenih zmogljivosti v enotno tovarno za izdelovanje tekstilnih orodij, priprav in delovnih potrebščin (utenzilije), je bilo naslednje leto čas težkih preizkušenj za celoten kolektiv z odvečnimi delavci in proizvodnimi zmogljivostmi, zadnja letnica pa je predstavila dosedaj najboljšega obdobja v razvoju tega kolektiva.

V delavnicah na Dolenjski in Pokljukarjevi cesti bodo letos izdelali za dve milijardi (novih) dinarjev proizvodov. Petino jih bodo izvozili v nad dvajset držav.

Tudi s sedanjo proizvodnjo ne namestajo, kljub njeni obilnosti, zaostajati za kakovostjo, s katero so si pridobili najvišji mednarodni priznanji za hitro vključevanje v izvoz in za kvaliteto izdelkov kot edina OZD iz Slovenije. Prvič so ga jim podelili lani v Pragi, drugič pa letos v Madridu.

Iz povedanega lahko sklepamo, da je 45 prejemnikov priznanj in plaket DS TOZD Utensilia, med njimi so bili tudi najstarejši delavci in delavke ter predniki delavskih svetov, zaželelo sedanjemu rodu Utensilijscev, da bi zavestno in samoupravno nadgrajevali dosežene uspehe v lanskem in letošnjem letu.

Stane Jesenovec

GOSPODARJENJE V PRVI POLOVICI LETA

Zadovoljivi rezultati brez ustavljenih naložb

V prvem polletju letošnjega leta so delovne organizacije v naši občini kar dobro poslovale. To nam potrjuje že podatek, da zgubašev praktično ni. Vzpodbudno je tudi večanje proizvodnje v industrijskih organizacijah združenega dela. Enajst organizacij je proizvodnjo povečalo – največ Utensilia, kar za 43,5 odstotka – sedem delovnih organizacij pa je količinsko proizvodnjo zmanjšalo.

Glavni vzrok za zmanjšanje je še vedno pomanjkanje nekaterih vrst repromateriala, ne moremo pa tudi mimo tega, da je kupna moč prebivalcev padla, zato tudi povpraševanja po gotovih izdelkih ni toliko, kot pretekla leta.

Razveseljivo je, da se je preskrba z domačim repromaterialom izboljšala, saj 58 odstotkov organizacij poroča o dobri preskrbi, seveda pa je pot do uvoženih surovin še vedno težavna in zaprta. Kar 73 organizacij združenega dela se namreč nad pomanjkanjem uvoženih repromaterialov zelo pritožuje.

Ne da se iti mimo tega, da le kdor izvaža, lahko tudi nekaj več uvozi. Blagovna menjava s tujino v občini ni slaba, vendar je še vedno premalo izvoznikov na zahodno tržišče, vedno več pa je takih, ki izvažajo svoje izdelke na klirinški trg.

Tako se je blagovna menjava s tujino povečala za 5,2 odstotka, oziroma so organizacije združenega dela izvozile v prvem polletju 10,1 odstotka več kot lani v enakem obdobju. Največ zaslug ima pri tem IGO, ki je izvoz povečal kar za štirikrat, v Plutalu so izvozili za 81 odstotkov več, v Utensilii pa za 63 odstotkov.

Pri vsem tem je seveda pomembno, v kakšni meri so organizacije združenega dela uspele pokriti uvoz z izvozom, še posebno zato, ker izvoz na zahodno tržišče upada. Največji pozitivni saldo so dosegli v Hoji – 25,9 odstotka, na drugem mestu pa je IGO s 15,1 odstotka. Vse ostale delovne organizacije so uspele pokriti uvoz z izvozom v manj kot 10 odstotkih.

V prvem polletju so bili osebni dohodki v povprečju za 26,8 odstotka višji, kot v enakem obdobju lani in so znašali 11.572 dinarjev. Glede na to, da so se v tem času življenjski stroški povečali za 47,2 odstotka, je bil realni osebni

dohodek zaposlenih v občini za 13,9 odstotka nižji kot v enakem obdobju lani.

V nekaterih organizacijah združenega dela v občini so osebni dohodki še vedno nižji od 10.000 dinarjev. Tako je bil povprečni OD v gostinstvu 8.942 dinarjev, na področju zdravstvenega in socialnega zavarovanja pa 9.399 dinarjev.

Pa pogledajmo še, kako je z zaposlenostjo v občini. Število zaposlenih je bilo v primerjavi s koncem lanskega decembra za 0,9 odstotka manjše, oziroma je bilo zaposlenih 175 delavcev manj. Število delavcev se je namreč v gospodarstvu zmanjšalo za 1,8 odstotka, v negospodarstvu pa povečalo za 0,9 odstotka.

Stabilizacijsko obdobje za sedaj očitno ni pretirano vplivalo na to, da organizacije združenega dela ne bi gradile. Pri tem pa je pozitivno, da je vedno več investicij, pri katerih se delovne organizacije ne zanašajo na bančna posojila, ampak na svoja lastna in na združena sredstva. Veliko je objektov, ki so že praktično dograjeni in je treba le še malo narediti za to, da bo investicija končana.

Posebna komisija, ki je pregledala vse novogradnje v občini, je menila, da je le nekaj takih naložb, za katere bi se bilo treba dogovoriti, ali bo gradnjo mogoče nadaljevati ali pa jo ustaviti. Bolj strogi so bili člani komisije pri pregledovanju investicij, ki jih delovne organizacije šele pripravljajo.

Člani komisije našega izvršnega sveta so predlagali, da je treba preveriti štiri investicije v občini, vendar so investitorji dobili vsa potrebna soglasja in more nadaljevati.

MLADINSKE DELOVNE AKCIJE

Iščemo rešitve ne le krivca

Začelo se je šolsko leto. Brigadirji, ki so sodelovali na letošnjih akcijah, so se vrnili domov. Vtisi so različni a, to zagotovo lahko trdimo, v večini pozitivni. In o tem, da so bili brigadirji na akcijah zadovoljni, govorimo vsako leto. Žal pa je, le kdo bi vedel pravi vzrok, vsako leto manj tistih, ki so preživeli del počinca na delovni akciji.

V naši občini se letos nismo izkazali, kar zadeva število brigadirjev, izkazali pa smo se kot zgleadni, marljivi brigadirji.

Predvidevali smo, da bomo sodelovali na štirih mladinskih delovnih akcijah. Sodelovali smo na treh in še to z dejstvom, da je bila ena brigada nepopolna. Brigada naj bi namreč štela od 36 do 44 brigadirjev, na akcijo Posočje 81 pa jih je odšlo le 20. Zato pa sta bili brigadi na akciji Goričko 81 in na akciji Ibar Lapanac 81 polnoštevilni, saj je vsaka brigada štela 49 brigadirjev. Zaradi izredno majhnega odziva mladit na MDA Suha Krajina 81 (prijavili so se le štirje brigadirji), smo morali udeležbo naše brigade na tej akciji odpovedati.

Prav zaradi te akcije so se pojavile številne razprave in polemike. Zakaj se je to zgodilo? Kdo je temu kriv? S prstom pa se pri tem vedno kaže na našo občino, pa čeprav so še štirje organizatorji »zatajili« in odpovedali udeležbo na akcijah. Kar šestnajst brigad pa je bilo nepopolnih.

Vzroke je treba seveda poiskati. Ne le zato, da bi očrnilo najodgovornejše za takšno stanje, temveč predvsem zato, da se prihodnje leto ne bomo več srečali s podobnim problemom. Verjetno to sploh, koncem koncev, ni problem, ampak samo stvar boljše organizacije, temeljitejšje predpriprave, aktivnejšega sodelovanja vseh DPO, šol, OZD, da ne naštevamo vseh, še nepojasnjenih vzrokov, ki jih nekateri hočejo zvaliti na nezainteresirano mladino.

Nina Legat-Čož

POGOVOR Z ABSOLVENTOM KUMROVŠKE ŠOLE

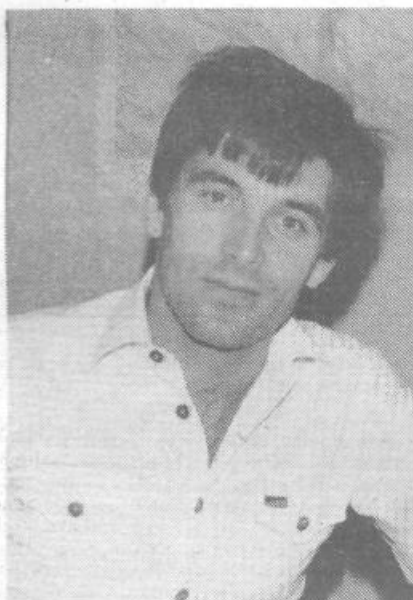
To je šola življenja

S Pavlom Zdešarjem, 31-letnim ključavničarjem, bi lahko govorili kot z aktivnim družbenopolitičnim delavcem, ki je kljub mladosti že veliko storil za to, da bi delavec dobil mesto, ki je njegovo, mesto, ki mu pripada. Pa vendarle smo se odločili za pogovor z njim zaradi drugega razloga. Pavle je bil namreč, letošnji absolvent Politične šole Josip Broz Tito v Kumrovcu, najvišje oblike političnega izobraževanja v Zvezi komunistov Jugoslavije, ki sta jo letos iz naše občine obiskovala še dva slušatelja. In ne le – to je bil eden najboljših njenih letošnjih slušateljev. Kako mu je to uspelo?

Ker je Pavel preveč skromen, da bi sploh priznal to znano ugotovitev, smo začeli pogovor z njegovimi začetki v delu in v izobraževanju.

»Delati sem začel v DO IGO, kjer sem se učil za ključavničarja. Tam sem se spoznal s položajem delavskega razreda in kot vajenec tudi marsikaj izkusil. Že takrat sem deloval v mladinski organizaciji.«

Potem so prišla leta, ko je moral Pavel k vojakom. Bil je vojak v Titovi gardi. Opravljal je številne in težavne zadolžitve in za svoje delo tudi prejel odlikovanje. Po odsluženem vojaškem roku se je zopet vrnil v IGO, se aktivno vključil v delo ZSMS, ZK, ZS in samoupravnih organov in uspel organizirati mladino v KS Vič. Pozneje je, zaradi več vzrokov, zapustil svojo prvo delovno organiza-

Pavle Zdešar

cijo in se kot strojni ključavničar zaposlil v Tobačni tovarni Ljubljana.

Pavel sicer trdi, da pomembnejših funkcij ni nikoli imel. Pa vendarle je bil kmalu izvoljen, kot nabavni referent v enoti Tobak, za sekretarja OO ZK.

»Pri opravljanju te dolžnosti sem spoznal,« pravi Pavel, »da pravzaprav malo vem, zato sem se začel samoizobraževati. Obiskoval sem številne izobraževalne seminarje in končno so me tudi evidentirali za slušatelja Srednje politične šole v Ljubljani.«

Ko se je po enoletnem izobraževanju vrnil v TTL, je opravljal dela in naloge vodje skladišč

tobačnih surovin. Že po enem letu pa je bil kadrovan v Politično šolo Josip Broz Tito v Kumrovcu, sedaj pa opravlja delo izvršnega sekretarja pri OK ZKS.

Povedati velja, da je v to šolo lahko kadrovan le človek z dolgoletnimi izkušnjami v političnem delu in z dobro strokovno podlago. Doseženo mora imeti vsaj srednjo stopnjo izobrazbe.

»Šola je pravzaprav Jugoslavija v malem«, je hitel pripovedovati tovariš Zdešar, »saj se v njej izobražujejo ljudje iz vseh republik in avtonomnih pokrajin, iz organov federacije in iz JLA. V šoli dograjujemo znanje z novimi teoretičnimi pogledi in se usposabljammo za kvaliteto opravljanje nalog, ki nam jih družba zada. Seveda ne gre le za šolo marxizma. To je tudi šola življenja, spoznavanje stvarnih razmer, mentalitete, navad in kultur narodov.«

»Res je sicer, da šola ne da recepta, kako živeti in delovati«, je nadaljeval naš sogovornik, »da pa marxistični pristop k mišljenju in polni iniciativi vsekakor, da svobodno izbira prava pota razrešitve nastalih problemov. To je, skratka, šola marxizma kot žive znanosti. Prav vsakogar pa šola usposobi, da je lahko dober družbenopolitični delavec na vseh nivojih delovanja.«

Letošnja, šesta generacija Titove politične šole, je štela 150 slušateljev v starosti od 25 do 45 let, z različnimi stopnjami izobrazbe. Ravno v teh letih pa si večina že ustvari svoj dom, svojo družino. In izobraževanje na tej šoli pomeni eno leto ločenega življenja od družine in od vsakdanjega življenja in dela.

»Morda je res to slaba stran tega šolanja, ki pa je hkrati tudi pozitivna, saj omogoča intenzivno delo in izobraževanje, skratka, poglobljen študij,« je pojasnil Pavel. »Da pa le ni tako hudo, so omogočeni tudi občasni odhodi domov.«

In kaj je na tej šoli pridobil tovariš Zdešar? »Pridobil sem ogromno in svoje znanje bom tudi nesebično uporabljal in ga prenašal na druge, ki niso imeli takšne možnosti izobraževanja.«

Nina Legat-Čož